Asiantuntijalausunto
25.4.2022
239/03.01.01/2022

Ympäristövaliokunta
Eduskunta

Asia: HE 45/2022 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi asuntosäästöpalkkiolain, oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain ja omistusasuntolainojen valtiontakauksesta annetun lain muuttamisesta

ASP-lainojen ehtoja esitetään parannettavaksi valtioneuvoston eduskunnalle selontekona antaman asuntopoliittisen kehittämisohjelman perusteella.

Kuntaliitto puoltaa esitystä yleisellä tasolla: ASP-järjestelmää päivitetään vastaamaan nykyistä paremmin asuntomarkkinatilannetta ja mahdollistamaan erilaisiin elämäntilanteisiin sopivia asumisvaihtoehtoja.

Uudistuksen arvioinnin rahoituslaitosten ja rahoitukseen liittyvien instrumenttien näkökulmasta Kuntaliitto jättää alan toimijoille.

ASP-järjestelmän ajantasaisuus on osa pitkäjänteistä asuntopolitiikkaa

Valtion asuntopolitikkaan vakiintunut ajatus hallintamuotojen neutraalisuudesta vastaa Kuntaliiton käsitystä julkisen vallan roolista monipuolisen asuntotarjonnan edistäjänä. Politiikkatoimin ei tule ohjata asumiseen kytkeytyviä elämäntapavalintoja enempää kuin asettaa yhtä asumisuraa toisen edelle. Siksi eri asumismuotoja kohdellaan tukipolitiikassa mahdollisimman tasapuolisesti markkinahäiriöitä välttäen.

Asumisen hallintamuotojen ja asuntomarkkinoiden toimijoiden monipuolisuus edellyttää tukien tasapainoista ohjaamista eri hallintamuotoihin. Tämän vuoksi ASP-järjestelmän tulee säilyttää myös ajantasaisuutensa.

Tarpeeseen tulevat siten myös uudistuksessa korjatut, selkeästi ajan myötä vanhentuneet käytännöt (kuten kuolleeksi kirjaimeksi jäänyt kunnan

CC BY

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

velvollisuus valvoa lainavarojen käytön lainmukaisuutta tai avo- ja avioliitossa olevien lapsiperheiden erilainen kohtelu).

Kuntaliitto puoltaa ASP-lainojen ikärajan nostamista, ja samalla suosittelee, että jatkossa harkittaisiin, onko säästösopimuksen yläikäraja ylipäänsä tarpeellinen.

Ensiasunnon hankinnan ikärajan nostaminen 45 vuoteen vastaa kehitykseen, jossa yksilöllisemmät elämänkulut ovat aiempaa tyypillisempiä. Osa nuorista aikuisista pyrkii hankkimaan omistusasunnon, mutta myös erilaiset opiskelu-, työ- ja asuinpaikan vaihdosten ja parisuhteiden ratkaisut venyttävät omistusasunnon hankintaa. Asumisratkaisujen tulee joustaa pakottamatta ruokakunnan muita isoja ratkaisuja toissijaisiksi.

Kuntaliitto puoltaa esitettyä 50 prosentin korotusta lainan maksimimäärään, kun ASP-säästäjät hakevat yhteistä asuntoa. Uudistus lisää valinnanvaraa perheasuntojen markkinoilla. Erityisesti kohtuullisen kokoisen perheasunnon löytäminen helpottuu. Jatkossa on syytä seurata, onko korotus riittävän vaikuttava vai olisiko sitä syytä nostaa edelleen.

SUOMEN KUNTALIITTO

Laura Hassi
Asumisen erityisasiantuntija